

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gld. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrť leta 3 „ 40 „ 1-70
Posanične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soca“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h. ali gld. 1-60.

„Soca“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.
Dopis naj se pošilja le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošilja le upravnistvu.
Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravnništvo.

Oglas in poslanice
se računajo po peti vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 3-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soca“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katera izhaja mesečno v splošnih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakeletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. peti vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Luči se bojé.

Nekam tajinstveno se vrši politika naših klerikalcev okoli „Gorice“ in „Primorskega lista“, odkar so se združili. O shodu, kateri je bil danes teden, in na katerem so razni duhovniki, na čelu jim dr. Pavlica, ropotali proti „narodno-napredni stranki“, proti „Soci“ in „Primorec“, proti temu, da se „pere“ v „Soci“ vse tiste življe, katerih stremljenje je naperjeno proti nam, ni prišlo v javnost po „Gorici“ in „Prim. l.“ ničesar.

Nó, mi, ki vse zvemo, smo podučeni kolikor toliko tudi o tem zborovanju.

Najznamenitejša na njem je bilo to, da so se „zgrajali“ gospodje nad tem, da prihajajo po redu v „Soci“ na vrsto, kakor jim pritiče, ter se jim pove, kar jim gre, namreč vsi tisti, ki javno nastopajo proti nam. Ti gospodje mislijo, da oni imajo pravico, blatiti našo stranko in njene pristase v javnosti po časnikih, propovednicah in spovednicah, ali da oni pa so nedotakljivi. Ne, ne gre tako! Naj pomislijo malce, koliko zlobnosti je že poteklo iz posvečenih peres v „Gorici“ in v „Pr. listu“ proti nam, koliko podlih lažij in sumničenj, koliko obrekovanja in drugega sličnega je že nakopčenega v obeh omenjenih klerikalnih glasilih, potem pa naj se potrkajo na prsi rekoč: Pater, peccavi! Prav je, da dobivamo v „Soci“ take odgovore; zaslužili smo jih! — Naši klerikalci mislijo še vedno, da oni smejo oblatiti človeka, njim pa se ne sme zgoditi ničesar. Bog varuj, ako se prime kakega politikujócega nunca, ki rabi najmanj sveta sredstva proti nam, ter se zapiše o njem par značilnih besed, katere je zaslužil, potem ko je on nas že obsodil v pekel ter opsuval z najgršimi priimki, Bog varuj: takoj je tu hudic, ki vzame vsakega takega človeka ter ga pogrezne na dno pekla, ako bi se „pre-drznil“ postaviti se po robu samodržstvu kakega takega g. nunca. — Ponavljamo tu ponovno, da nimamo v mislih duhovništva na sploh, marveč le one političke kapune, ki povsodi nas preganjajo, in izmed katerih je več takih, ki niso vredni, nositi črno suknjo....

— 13 —

Za tuje grehe.

V zbirki „Iz mažarskega rajca“.

Češki spisal Jan Janča.

Poslovenil Podravski.

—*—

Dalje!

„Ne, ne bom, teta. Zofija me ima rada, mati mi je naklonjena in oče — dostavi se prisiljenim smehom — čemu bi se mnogo brigali zanj. On se ukloni.“
„Ali mislite? Toda jaz bi se med to rodbino ne mešala. Bala bi se, da me pri prvem koraku doleti nesreča. Revna Zofija, da ima takega očeta.“

„Sedaj vidite, teta; a kdo vé, komu bi jo dal, ko bi je ne vzel jaz. Že grem. Na noč pridem zopet k vam.“

„Le pridite,“ odvrne teta, a v duhu ji je vedno nekaj dejalo, naj bi Karol nikar ne hodil v mlin....

V mlinu se je sešel Jirovec najpoprej z Nejedlým. Ta ga je sprejel takó, kakor je Karol pričakoval: hladno, skoro nevljudno. Dal mu je vedeti, da bi mu bilo najljubše, ko bi se takoj vrnil, odkoder je prišel. Jirovca to ni prestrašilo. Bil je pripravljen na vse.

Zofija je bila z njegovim prihodom mlo osupnjena. Prišel ji je ravno prav; Spurný ji je bil že do smrti zoper s svojim vsiljevanjem. Saj mu je že rekla,

O shodu torej, kakor tudi o skupnem delovanju „Gor.“ in „Pr. l.“, njihova javnost molci, zato jih moramo opazovati le na delu.

Skrivnostno, tiho, prav po vzoru „tihega delovanja“ se dela proti „narodno-napredni stranki“, kjer se le da. Osebnih pogovori na cesti, v gostilnah, kavarnah, pisarnah, na propovednici, v spovednici, v društvi, zlasti če je prilika, človeka „prijeti“, tam so osredotočili svoje delovanje, tam se dá tako prikrito, tiho povedati kaj in „prepričevati“.... posvetovanja pa se vrše v kaki ozki sobici, da gotovo nikdo ne more izvedeti ničesar razven posvečenec.

„Tiho delovanje“ so vzeli v svojo prakso ter se ravnavo po njem. O tem nas podučujeta tudi zadnja „Gorica“ in „Prim. list“, ki sta se skrbno ognila vsake polemike, katero sta doslej s prav satansko zlobo tirala proti dvema prvakoma v naši stranki: češ, jih bomo pa na drug način „karniflali“!

Svojega skupnega delovanja po združitvi nočejo označiti v javnosti, ker vedo, da isto je tako, da bi se ga morali oni sami sramovati, ako bi imeli še kaj takega čuta v sebi, ker vedo, da se tisti zaslepljeni, katere imajo sedaj krog sebe, bi jih pustili potem na cedilu, zato se boje na dan, boje — luči!....

Današnji dan ni več dvoma, da stoji za našim grdim razkolom sam kardinal. Ko je bil na Kranjskem za škofa, je začel divjati tisti nesrečni prepir, ko je prišel k nam, je počil razkol. Kot izboren diplomat je vedel porabiti vse tisto seme, kar ga je že bilo za razkol, „panal“ je dr. Gregorčič, katerega proslulo „tiho delovanje“ proti svojemu bližnjemu tice kakor nalašč v klerikalne svrhe, potrebnega fanatika na zvunaj pa je dobil v osebi dr. Jož. Pavlice. Vsled prejšnjih razmer je potegnil za sabo dr. Gregorčič tudi nekaj mož, kateri bi drugače ne bili sli nikdar za njim v klerikalni tabor dr. Pavlice, ali slo je po pregovoru: Mitgefangen, mitgehungen! Vse je prišlo prav kardinalu, najbolj pa z družitev. Tako ima svojo stranko v deželi, za katero se pridno briga, seveda lepo na tihem, zlasti v zasebnih pogovorih z duhovniki uveljavlja svojo moč. Ker pa je med sedanjo duhovščino še premalo fanatikov, ustanovi deško semenišče, iz katerega bodo

da bi ga nikdar ne mogla ljubiti, da nikdar ne bo njegova; toda on ni maral za njene solze, marveč hotel je premagati njeno trdno voljo s svojim vsiljevanjem. Zato, ko je dospel Karol, je radostno vstala ter smehljaje se hitela mu naproti. Ko bi je ne bila zadrževala skromnost, bila bi ga bila najraje ovila okrog vratu ter ga poljubila od veselja, da je vendar prišel in da jo reši vsiljivosti zopernega človega.

Spurný je gledal z zatajevano jezo na to ravnanje; saj mu je bilo itak le največje mar za njeno doto. Slutil je takoj, da je to njegov tekmeč, in sicer kaj nevaren tekmeč. Premeril ga je nekoliko krat z ostrim pogledom, in ko ga mu je Zofija predstavljala, omenil je zbadljivo: „Torej slikar. Slikate-li sobe, ščite, ali....“

„Vse, dragi gospod,“ seže mu urno v besedo Jirovec. „Kot vojaški častnik sem slikal že tudi sablje.“

Spurný osupne. Takega odgovora ni pričakoval. Jirovec je to opazil ter se sočutno nasmehnil.

„Ne mislite pa, gospod, da je sablja primerna za vsakega. Marsikje zadošča samo leskovka.“

„Kaj mislite s tem?“ vpraša razaljen Spurný.

„Nič, popolnoma nič.“

„Nisem vam še povedala, čemu je prišel gospod Spurný k nam,“ vmeša se v razgovor Zofija, in Spurný jo pro-seče pogleda, češ naj bi ne pravila tega.

izhajali pravi pravcati „kranjski kaplani“, kakor so prišli v pregovor! Tako imajo osnovano in v take svrhe dejajo natihoma, kjer le morejo in kakor morejo.

Po svoji zvitarski navadi pa ne prihajajo na dan s svojimi načrti o delovanju, marveč se skrivajo potuhnjeno, le iz zasede preže na svojega bližnjega ter ga iščejo, kako bi mu škodovali ali ga celo „požrli“, dneva — luči pa se bojé! Tako so pripravljeni v boju proti nam po načelih „tihega delovanja“ pod pokroviteljstvom kardinala.

Naša stranka ne spi, marveč je zasledila še pravočasno vse spletke in nakane od strani klerikalcev, katerim se postavlja v bran in se bo še v večjem obsegu ter bo nevtrajno zigosala na desno in levo vsako škodljivo stopanje klerikalcev na sploh, in tudi ono njihovega pokrovitelja, skritega v nadškofiji: palči, kakor zasluži.

Naša „narodno-napredna stranka“ je prav v nasprotju s klerikalci povedala javno in odkrito, kaj in kako misli delovati. Klerikalci pa se boje luči, kar je znamenje, da njihovo „delovanje“ ne gre v prilog naroda, marveč le v svrhu absolutnega klerikalnega gospodarstva ter osebnega haska.

Zato pa rečemo: Naša politika mora biti resna in poštena, odkrita, jasno načrtana, ne pa taka, kakor ona klerikalcev, ki tiči v — skrivališčih!

Radi tega opozarjamo naše somisljenike na tisto „tiho delovanje“, na katero so se vrgli klerikalci, da se ne dadó loviti po sladkih hinavskih besedah klerikalnih agitatorjev, ter da se varujejo „volkov v ovčji koži“!

DOPISI.

V Gorici, 18. julija (Tutti frutti).

— Kleine Ursachen, grosse Wirkungen, ali: neznatni vzroki rodé velike posledice! Resničnost tega reka nam je zopet potrdila „Norica“, ki je bleknila v strmeči svet trditve, da so nekateri slov. profesorji krivi, ako nimamo še slovenske gimnazije v Gorici. V obrambo teh profesorjev naj govori ta uvod današnjih „tutti frutti“. Da bo obramba v „Soci“ brez dvoma uspešna, je sklepali iz istega članka v „Norici“, ki pripisuje „So-

Razumela je njegov pogled, toda ni se mogla premagati, da ga ne bi kaznovala za vse nemile trenutke, katere je danes od njega doživela. Med tem stopi v sobo gospa Nejedla.

„Mati — zakličé ji smehljaje naproti — povejte vi gospodu Jirovcu, čemu je prišel gospod Spurný k nam. Jaz zaradi smeha ne morem.“

„Pomiri se, Zofija, pomiri se — reče ji nežno mati, uvidevši, da začenja biti Spurný nemiren. Toda Zofija je ne sluša.“

„Pomislite si,“ jame praviti z detinsko šegavostjo, „gospod Spurný nie hoče na zmiraj odpeljati v svojo tovarno. Ima bajé takó visok dimnik, da mu vrha ni moči videti, iz njega pa se bajé vali vsaki dan dim, da ga ima dovolj celo mesto.“

„Zofija“ ji reče mati resno.

„Toda, mati, čemu me karate? Saj sem govorila resnico,“ se opravičuje nedolžno ter se obrne k Spurnemu: „Ni-li res, gospod Spurný, da imate takó visok dimnik, in da me hočete za ženo? Toda jaz sem dejala — pri teh besedah se obrne k ostalim — da imam že drugega in da gospoda Spurnega nočem. Saj si on radi mene glave ne odtrga, resnica, gospod Spurný, da ne? Kdo ima tako tovarno, dobi deklet na vsaki prst sto, pa še kakó zalih in bogatih.“

Gospa Nejedla je spoznala, da se je mod Zofijo in med Spurným prigo-dilo nekaj, za kar ga hoče sedaj Zofija

čini“ pisavi tako velik vpliv, v kakoršen niti jaz ne verujem. — Katoliška zakonska žena „Prim. Lista“ se je namreč zlagala, da nekateri slov. profesorji so „smatrali za dolžnost svojemu ugledu, da se odtegnejo občevarju z Gabrščekom“. Jaz sicer ne vem, koliko je na tem resnice, pač pa vem, da Gabr. ni nikdar iskal njihove družbe in se jih je že dolgo celo ogibal, ker nima na razpolago toliko zatega časa, da bi ga zapravljal v taki brez-koristni družbi po goriških krčmah. Vem tudi, da šteje Gabršček med svoje ozke prijatelje najuglednejše Slovence in Slovane daleč okoli, do Cetinja in Petrograda, ki ga imajo v čisljih in pišejo o njem v enciklopedijah, naučnih slovnikih ter književnih revijah, kako laskave, dá oduševljene članke, katerih pa mož v svoji skromnosti nikjer ne omenja. Umevno torej, da ga prav nič ne zanima, ako mu je morda odpovedalo „občevarje“ par po strankarski politiki steklih profesorjev.

Ali kako so neprevidni, kako malo se znajo zatajevati ti profesorji, ako je res, kar trdi „Norica“. Vsled take domisljivosti v „dolžnosti do svojega ugleda“ so prišli s „Soco“ v navskrižje, ta jih je začela tresti za ušesa, „ugled je fuč“ in — slovenska gimnazija z Bogom! Človek bi se kar razjokal nad toliko lahkomišelnostjo teh profesorjev, ki bi nam prav lahko priborili slov. gimnazijo: „dolžnosti do svojega ugleda“ naj bi obesili nekoliko niže, svojo visoko profesorsko imenitnost naj bi malce pokrotili: morda bi tudi v Gabrščkovih družbi nič ne zgubila — in „Soca“ bi ne povzdigala svojega mogočnega glasu proti njim, vlada pa bi nam kar ponudila slov. gimnazijo ali morda celo univerzo! E se non ridi di che rider suoli?!!

Prelepo poje „črni kos“, in Opajci ga imajo grozno radi! Da ga imajo radi, v to jim daje dovolj povoda, ker jih zmerja po gostilnah „z najslabšimi ljudmi“. Sploh jih deva v nič, le on in pa župan sta moža! Prav za prav se šteje moža le samega sebe, župana ima le za pritliklo, da poveljuje vrednost njegove osebe. Ako bi župan danes ali jutri rekel, da odslej ne bosta pela več vkupe, pa bi ga vložil med „najslabše ljudi“. — Opajcem kar noče v glavo, zakaj da bi bili oni „najslabši ljudje“, ker vendar tako lepo skrbé za g. nunca, in mislijo si: „Če

kaznovati. Da bi napravila konec temu prizoru, ki je postajal za njo mučnejši nego za Spurnega, pozove gospoda v salon, kjer je bila pripravljena na povelje Nejedlega za milega gosta Spurnega prava gostija. Ko je to zapovedal, se Nejedlý pač ni nadjal, da bo poleg Spurnega pogostil tudi Jirovca. Spurný bi se bil pač najraje že poslovil, toda upal je še vedno ter zaupal v pomoč Nejedlega....

IV.

Od Zurkine svatbe ni bilo po Martinu nikjer niti sledu. Zginil je kakor kamen v vodi. Čemu, vsakdo je to vedel. Nejedlý je takoj drugega dne naznanil orožnikom, da je Martin hudo ranil soseda, in orožniki so povsod skrbno iskali zločinca. Niso pa mogli najti po njem niti sledu. Ali vendar se ni skrival daleč. V prvem času je bil pri svoji sestri Zuzki; vedel je, da ga ima rada, da ga ne izda niti ona niti njen mož. Vzrok, zakaj se je tu skril, je znal utajiti. Onega večera, ko je le z naporom vseh močij zbežal županu Nejedlemu iz rok, je dozorel v njegovi duši grozen sklep. Trdno je sklenil, da se maščuje nad tem, ki ga je proganjal, ki je v družbi s Kohnom pripravil na beraško palico njegove stariše, ter požrl njegov in sestrin delež. Ta sklep ga več ni zapustil in Martin je čakal samo ugodnega trenutka, da bi ga mogel izvršiti. S temi mislimi se je ukvarjal do

smo res „najsibši ljudje“, zakaj pa skrbi g. nunc tako za nas, da na primer letos otroci niso bili pri prvem sv. obhajilu in pri prvi spovedi! Ali je to spolnjevanje dolžnosti — nasproti „najsibšim ljudem“? Nič mu ne zavidajo, kadar obide svojih 230 stevilk ter navede pšenice, ajde, jajec, vina itd. Posebno rahločuten je pri vinu. Če ni roba zanj, vzame rad ponujani mu denar 3 ali pa celo 6 svetlih kronic; če pa mu je roba vseč, pa kronic niti ne pogleda, marveč le „božjo kapljico“. Tudi mu ne zavidajo, da dobiva plačo kapelana poleg svoje, znaša menda nad 200 svetlih kronic, ali nikakor jim ne gre v glavo, zakaj da jih zmerja javno z „najsibšimi ljudmi“ in cigani.

Na skladovni cesti na Matjem reburu je sopihal g. nunc ter zahteval, da se mu naredi prostor z vozom tako, da bo mogla njegova posvečena Visokost z županom ob strani široko po cesti. Zraven pa je sikal: „vse cigansko, vse cigansko!“ Mlademu fantiču, ki je stal ob vozu, pa vendar le ni dopadlo tako „cigansko“ zmerjanje, zato je vprašal prav pogumno g. nunc, kdo da je cigani in kaj da je cigansko? Ali „kos“ je prepeval dalje po cesti ter se ni zmenil za fanta — od takrat dalje pa ugibajo v Opatjemselu, kdo da je tam — cigan!

Nagrado s svetlimi kronicami, katero je bil „razpisal“ opajski samodržec, sem že omenil ter jo tudi primerno označil. Opajci pa so mi rekli še to: Povejte v „tutti frutti“ Kosu še to, da mu ni treba „razpisavati“ nikake nagrade; naj le on sam spravi tiste kronice, ker jih potrebuje; vsaj potem ne bo zabavljaj po gostilnah in drugodi, da ne more živeti v Opatjemselu.

Kar se tiče jajec, pa so mi povedali Opajci to-le: „Prav ima naš g. nunc, ko je rekel, da ne pobira jajec. Res jih ne pobira on, marveč tisti, ki hodi z njim na biro. Veste, tisti jih pobira in nosi, g. nunc drži zraven le papir, on jih „jemlje le na protokoli!“ Tako je, da boste vedeli!“

Ko sem že pri „kosih“, zopet ne morem drugače nego da se spomnim še drugega kosa, ki bi moral prepevati sedaj že v „zelenem bukovju“. Mož je „katoliški zgodovinar“, vsaj „Slovenec“ ga je tako nekako naslovil, pospeševatelj idej „Slov. učitelja“ itd., sploh pristen klerikalec. Včasih pa ni bil, o ne, in moj prijatelj, ki se je vozil te dni z neko g.čno učiteljo, se je čudom čudil, ko je čul iz njenih ust, da ta kos je prepeval včasih čisto drugače od takih življih, med katerimi ga vidimo sedaj. „Et meminisse juvat“. — Zanimivo bi bilo zasledovati, kaj vse ga je dovedlo do klerikalnega učitelja in „katoliškega“ zgodovinarja!

Župnik-zupan Blazij Grča že dolgo ni bil v „Soči“. Ker „zvedel sem nekaj novega“, se moram danes pobaviti malce z njim. Nekam raztresen je postal in prav „po nemarnem v cerkvi raztresen“ je bil na dan sv. Trojice, ko je imel križev pot z belo stolo namesto z vijoličasto. Seveda, ako člo-

jutra do večera, da, še poroči se mu je sanjalo o tem in še speč je koval svoj naklep dalje. Ko pa se je sprebudil, je bila prva njegova misel — masčevanje. Ničesar drugega mu ni bilo več mar, nič ni moglo obrniti na-se njegovih mislij; zamislil se je takó v to masčevanje, da je bil slep in gluha za vse drugo. V takem razpoloženju je bil, ko je zaslišal, da je Nejedlý kupil posestvo njegovih starišev, da je zastoj dobil delež, ki bi imel biti njegov in Zuzkin. Otroci niso dobili nič, on je pravi berač, klatež, in tuj človek se bogati z njegovim imetjem! Martin je začel kar besneti in še tega dne bi bil izvršil svoj sklep, ko bi ga ne bila potolažila Zuzka. Dal se je pomiriti, toda le za ta dan, in sklenil je, da v bodoče ne pokaže več tega na sebi, marveč izvrši svoj namen. Od tega časa, ko je sestra Zuzka spoznala Martinov namen, si je želela, da bi se rajše kmalu zgubil od hiše; bala se je, da se z njim pripoti kaj hudega; toda imela je z njim sočutje, ni ga hotela zapoditi; ni hotela, da bi ga vjeli orožniki in zaprli. Mlada, nepremišljena žena ni pomislila, da to ne more večno trajati, a njen mož se za Martina ni brigal.

V nedeljo je prišlo celi dan. Mračno vreme ni nič kaj dobro vplivalo na Martinovo dušo. „Približal se je dan masčevanja“ — mislil si je že jutraj ter se pripravljaj na zlobno dejanje. Premišljeval je, kako bi ga najlože izvršil. Vedel je, da na večer hodi mlinar z doma h Kohnu in da gre mimo žage, katera pa sedaj radi poprav stoji, in v katero danes, v nedeljo, nihče ne pride. Tam se skriva, tam izvrši svoj sklep. Kdo bo kaj vedel o tem?...

vek mnogo misli, in župnik-zupan že mora mnogo misliti, se pripeti, da gre z napačno stolo v cerkev.

Sempasci pogrešajo marsikaj, tako jim nič kaj ne ugaja tudi to, da nimajo že drugo leto v šoli ročnih del. Zakaj? Bilo je drugi dan po novem letu 1899., ko je bil nekje z „mekmi“ g. nunc Grča dobre volje. Poklical je tudi učiteljico na dobro voljo, ali tej se je pripetila nesreča. Ko je stopila z mrzlega na toplo, je izgubila glas, sla v pokoj, in z njo tudi ročna dela.

Letos zavaruje Grča krave, telice, junice, vole, bike, pozabil pa je na zavarovanje duš. K prvemu obhajilu in k prvi spovedi letos ni šel noben otrok.

Pravijo, da bi rad prišel v Prvačino, ker v Šempasu so mu baje tla že pretopla. V Prvačini dobé po ločitvi od Dornberga svoje županstvo. Tisto bi menda rad organizoval Grča kar s početka po svoje — ali ne pojde! Ako bi se utegnili zgoditi res, da bi prišel v Prvačino, bi ga Prvačkovi že „zbrihtali“, da bi mu prešla vsa nemarna raztresenost, in bi moral biti Blaž le župnik, in sicer dober duhovnik! Večini šempaske občine bi bilo prav, če bi jih zapustil Blaž, zlasti Ozeljancem, katerim vedno in vedno sumi po glavah nank dr. Gregorčiča, da Bog tepe ljudstvo radi grehov duhovnikov... trikrat so imeli letos že točo!

Lepi profesor izpod Čavna je baje tako „razžaljen“, da letos ne pojde v Čepovan v svojo vilo, hladit „svojega rojstva kosti in meso“. Čepovanci so se mu zamerili, ker so pokazali gledé na dopolnilno državno zborstvo volitev, da njega ne bodo volili. Razžaljen je; sedaj še ne, ali čez čas pa le pojde v Čepovan, namreč takrat, kadar bo v spomin 400-letnice združenja naše dežele z Avstrijo „križan“. Takrat se popelje gori, da pokaže svoje „križanje“ ter poreče: Tu sem pogledjte, kdo smo mi! Kaj me briga čepovanska nenaklonjenost in pa častno občanstvo!

Nò, namesto njega pa nosi hladit v Čepovan le svoje kosti „uzorni rodoljub“ dr. Pepe Pavlica. Ostaja gori po dva, tri dni, kakor potrebuje razvedrila in novih mislij. V Čepovanu je hlad, kakor ga ni v celi deželi, in v hladu se lahko misli altro che v goriski vročini. Tako je bil dottore Pepe tam gori tudi pred zborovanjem duhovščine v četrtlek, tam gori ga je obsenčil klerikalni duh, da je mogel potem nastopiti kot novi prorok „klerikalne bodočnosti“ na Goriskem na že navedem zborovanju.

Dottore Pepe gre večkrat v Trst. Pravil mi je nekdo, da ga tam ne gledajo preveč z radostnimi očmi. No, to je tudi umevno, zlasti če upoštevajo tržaški rodoljubi, da on zabavlja celo vzor-možema Spinčiču in dr. Laginji! Radi tega pripravljamo g. dr. Pepela najtopleje tržaškimi Slovencem, s katerimi pride v dotiko.

Zadnja „Gorica“ vspodbuja po vzorcih s Kranjskega ljudstvo za shode, kakošen je bil v Žužemberku, kjer so govrili znani klerikalni matadorji: Povše, Vencajz in rimski doktor Žitnik. Pravi, če bi ne kazalo tudi na Goriskem prirejati take shode, na katerih se ljudstvo vzbuja k narodni zavesti (hm, kdo jih bo vzbujal pri nas: morda c. kr. Berbuč ali pa cerkveni Pavlica?) in se utrjuje v gospodarskem napredku. Kako se utrjujejo v „gospodarskem napredku“ pri nas na Goriskem klerikali, povem s tem, da v nedeljo po tomboli v Št. Petru na koncertu v prostorih znanega klerikalnega društva so točili vino, ki je bilo prav enako onemu po 32 kr., opisanemu v znani tragični povesti „Izgubljeni Bog!“ Takega „napredka“ smo pa res potrebni!

Šmarje pri Ajdovščini, dne 15. julija 1900. — Ni mi navada dopisovati, ali trditev pregovora, ki pravi: „Da se resnica prav spozna, naj se čuje dvazvona“, me je napotila, pobiti dopis iz Šmarj v 78. st. „Soče“.

Prvi stirje stavki dopisa so popolnoma resnični, a na dalje do konca se kopiči neresnica vrh neresnice.

Otroke sem videl na dan izleta lepo hoditi v vrsti po dva in dva, ne kakor ovce. G. župnik je šel naprej, previdet k Vrtočtem. Darove so delili vsi s pomočjo Kalina in vsem otrokom; nosači in oni, ki so bili pri sv. obhajilu, so dobili „dopeltporcion“. Kalin je res vabil velikaše na kosilo, ali bolje rečeno, velikaš je povabil „malikaše“. Dopisnik in njegova „klapa“ vedo mogote, kaj je „kaše“. „Malikaši“ so pa vabilo hvaležno odklonili ter sprejeli vabilo na kozarec

„abrahamovca“ z vodo. Otroci in starši so bili tega izleta res veseli, in na dan izleta so izražali otroci svoje veselje s petjem in „živio“-klici tako, da so daleč na okoli marljivo delajoči ljudje z veseljem poslušali radujoče se svoje otročice.

Pehati in pretepati se, je pa morda videl dopisnik svoje otroke v svoji slavnostni kovačnici!

Zgorej v dopisu trdi, da je bil izlet otrokom popred naznanjen. Otroci so to tudi povedali doma in drugod, kakor sem zvedel tudi jaz od svojega otroka in drugih ljudi. Niže pa trdi, da so starši kleli, se jezili in celo topli otroke, ker niso vedeli, kam pojdejo. Ali ga vidite tepca, kako buta z glavo v zid!

V kovačnici zvarjena laž, da se je eden fantič, ker so ga topli in suvali, jokali, bi ne ostala tajna. Jaz sem, prebravši oni dopis v „Soči“ 4. julija, vprašal gg. učitelja, če se je kateri otrok ali oče kaj pritožil, kar sta odločno zanikala, ter povedala, da so bili otroci silno veseli ter so vprašali, če pojdemo še kedaj. Kakor otroci, tako se vsele tudi njihovi starši in drugi ter željno pričakujejo prihodnjega izleta, kateri se priredi, ako Bog da, vkljub jezi, koja se kuha v kovačnici. Da pa ne bodo nosili otroci težko kakor mule, ponudili so se prijazni prebivalci lisjaské vasi, da prevzamejo oni posel nosačev, ker jih veseli videti nedolžno otroško veselje.

Na daljno pisarenje rečem: Naše učiteljske moči delujejo javno, ne pa za čebelnjakom. Ljudstvo in njihovi predstojniki kakor tudi občinski možje imajo oči in ušesa ter poznajo prav dobro marljivo učiteljstvo; le oni, kdor hoče z lažmi, obrekovanjem in silo doseči svoj namen, zgubi one od Boga mu podeljene čute resnice in ljubezni ravno ob času, ko hoče trobiti med svet svoje zaspano puhlo modrost; zato ne vidi in ne sliši nič.

G. nadučitelju ni treba ustanovljati dveh strank v Šmarjah, ker že obstojita od časa občinskih volitev, in sta ustanovljeni po nekem drugem. Snili se mi revše, ko vidim, da ga hoče zlomiti jeza radi složnosti med gg. učitelji in g. župnikom ter njih lepo slogo z vsemi pametnimi ljudmi v tukajšni občini. Sloga med učiteljskimi močmi, kakor tudi njih sloga z drugim ljudstvom, nam je porok, da delujejo skupno v blagor naše mladine in našega naroda. Zato naj dobro vé: „Kdor seje veter, bo žel prej ali slej vihar“.

Domače in razne novice.

Osebna vest. — G. Anton Fon, železniški vežbenec v Trzinu, je imenovan železniškim asistentom ter je ob enem prestavljen v Št. Peter na Kras.

Smrtna kosa. — V Celju je umrl dne 15. t. m. c. kr. pomorski komisar g. Anton Ukmar. Pokojnik je bil jeden izmed tistih redkih mož, ki si ohranijo pod vojaško suknjo čut, do svoje narodnosti in do svojega slovenskega jezika. Imel je mnogo prijateljev v Trstu in v Pulju. V Celje se je bil šel zdraviti, ali ga je doletela smrt. N. v m. p.

Cesar v Gorici!! — V vladni „Triester Zeitung“ se je oglasil neki oficijus in povedal, da cesar utegne priti v Gorico okoli 9. septembra. Vede! je tudi povedati, da to vedno patrijolično mesto hrepeni po tem trenutku, a prebivalstvo da se silno jezi, ker pripravljajni odbor trdnovratno molči o slavnostih, ki se priredé temo povodom. Oficijus graja to brezskrbnost odborovo in ga pozivlje — na delo!

Ali ni to zanimivo? Vladni oficijus mora šele pozivati odbor, naj se pripravlja za sprejem cesarja!

Na Goriskem se je zdanilo. — „Slov. Narod“ od ponedeljka je priobčil pod takim zaglavjem uvodni članek, kateri se nam zdi toliko aktualen, da ponatiskujemo iz njega to-le: „Na znani članek v „Slov. Narodu“ pred 4 tedni, ki je posvetil širši slovenski javnosti v gorisko temo, nismo dobili niti črke v odgovor ne v „Gorici“ ne v „Prim. Listu“, pač pa je sledila takoj najslovesnejša prtrditev vsega, kar smo ondé povedali, sledila je svecana poroka „Prim. Lista“ s klerikom sestro „Gorico“. Oba lista imata odslej isto uredništvo, torej tudi ista načela, ki so pa načela — znanega dr. Mahniča, očeta in večletnega urednika „Prim. Lista“. Mahničevi nasledniki in njegovi najzvestejši učenci so dosegli po ovinkih to, kar se Mahnič ni hotelo posrečiti, namreč: brezpogojna kapitulacija dr. Gregorčiča in vsega, kar se okrog njega združuje! Seveda je treba upoštevati, da imajo zdaj na Goriskem kardinala Missio, ki je mož železne volje ter prebrisan diplomat v inscenovanju razkolov po starem geslu: Divide et impera! — Missia in Mahnič sta že dolgo nerazdružni imeni. Škof Missia, ko je bil še v Ljubljani, in ga je tudi „Soča“ po vrednosti slikala, je imel

dr. Gregorčiča na indeksu, ker se iz osebnih razlogov ni podvrget Mahnič. — Ali Missia je prišel na Gorisko, postal je kardinal, je zaupna oseba na Dunaju — in sledilo je na Goriskem to, kar prej na Kranjskem: prišel je divjati klerikalni ravs in kavs proti vsem svobodomiselnim težnjam in posebe proti osebam, ki bi utegnile postati nevarne klerikalni samovlasti. Dr. Gregorčič mora dokazati kardinalu, da je vreden njegov sluga brez disciplinarne „obedientia canonica“. Ta dokaz je zdaj dognan s tem, da se je podvrget celo Mahničevim učencom in... Mahničev „Prim. List“ je odločujoče glasilo Gregorčičeve „katoliško-narodne stranke“.

Poroka „Prim. Lista“ z „Gorico“, ki sta žvela prej le v divjem zakonu, kakor smo že povedali, da je prinesla torej popolno jasnost v presojevanju goriskih razmer... Na Goriskem se je zdanilo! Nas le veseli, da smo spočetka in še potem več časa gledali goriski boj le od strani, tako se nam vsaj ne more prav nič očitati, da so kranjski liberalci zanetili tudi na Goriskem oni strašni boj, ki bo — kakor kaj radi deklamujemo! — Slovincem v veliko škodo, čemur pa mi oporekamo, ker tak boj more škoditi le klerikalni samovlasti, klerikalnemu terorizmu in izmolzevanju ljudstva: narodu pa more le koristiti.

Torej brez slehernega vplivanja od strani nas prokletih kranjskih liberalcev je počil lani goriski razkol, in brez našega sodelovanja je ona velika ideja, za katero se mi borimo lepo število let, dosegla na Goriskem tolike uspehe, da moramo goriskim Slovincem le častiti na visoki stopinji naprednega in svobodomiselnega stremiljenja v širokih ljudskih vrstah.

Zdaj pa, ko se je na Goriskem že zdanilo, hočemo govoriti prosteje in pomagati tudi po svojih močeh, da pride narodno-napredna stranka čimprej do popolne zmage. Mi vidimo namreč, kako se zgrinjajo črna krkela klerikalcev v skupen in neizprosni boj proti napredni stranki in njenim načelom. Njim ponujamo svojo pomočno roko, kajti njih boj je naš boj, njihova zmaga naša zmaga“.

Podčavenski veterani, združeni z inteligenco okraja, nameravajo napraviti v prvi polovici meseca avgusta veliko plesno veselico v korist veteranskega društva. Veselica bo pri Rebku.

„Soča“ in „Primorec“ sta strašno preganjana od klerikalnih teroristov. Kdor je le količjak odvisen od njih, ne sme biti naš naročnik, sicer ga brezobzirno stiskajo. Cerkev in spovednica sta v odkritem boju proti „S.“ in „P.“ Noben mežnar, noben najemnik cerkvenih posestev, noben krčmar, kamor prihajajo ti fanatiki, ne sme biti naročen na naše liste! Pritisek je skandalozen! — Naši somišljeniki pa iz radovednosti in „radi miru“ naročajo tudi klerikalne liste! Te obzirnosti mora biti konec. Zob za zob!

Nesreča v Vipolzh. — Poročilo v zadnji številki popolnujemo tako: V klet, kjer je spal Skolarisov sin, je prišel otrok, vnuk Skolarisov, in takrat se je razpočil smodnik. Ne more se dognati, kako je prišlo do razpoka, ali je on ali otrok povzročil katastrofo, vedó le to, da po otrokovem prihodu se je zgodila nesreča. Otrok je ostal nedotaknjen, prav nič ga ni zadelo, ali Skolarisov sin, mladi fant 24 let, pa visi v veliki nevarnosti. Le malo upanja je, da okreva.

Hiša Skolarisova je razdjana, vsa razpokana; razpok je dvignil z nje streho ter jo vrvel na drugo poslopje, raz katero je padla s streho tega poslopja vred. Škode je 6000 K. Smodnika je bilo v kleti 50 kilov. Pok je bilo slišati daleč.

Ubogi sin Skolarisov trpi grozno. Pa je tudi ves razmesarjen, da ga ni poznati. Vzelo mu je vse lase, razdejalo obraz ter mu naredilo rane na več krajih telesa do kostij.

Nevarno ranjen je tudi Anton Maver, star 61 let, ki je stal tačas pri sosednji hiši. Ranjen je posebno na glavi in na levem očesu. Prenesi so ga v bolnišnico v Gorico.

Bojkot na „katoliški podlagi“. — Dočim so pristasi narodno-napredne stranke nasproti klerikalnim institucijam (celó Alojzijevisče, Pavičevovo delavsko društvo, katerima na korist je bila i tombola v Št. Petru!) silno prizanesljivi, da jih celo podpirajo iz napačno umevanega rodoljublja, so pa klerikalci skrajno dosledni v neizprosni bojkotovanju vsega, kar ne trobi v njihov rog. Kako pa bojkotujejo celo svoje pristase, ako se v čem zagreše proti klerikalni disciplini, naj dokazuje ta slučaj.

Vodja „Solskega Doma“ g. Jos. Hrovatin ima tovarno sodovke, katera zalaga s svojimi izdelki vse krčmarje naše stranke... Dasi je Hrovatin najbrezobraznejši klerikalni agitator, vendar naši krčmarji jemljejo njegove izdelke in ne — laških.

Zdaj pa pogledjmo Hrovatina! Za to tovarno potrebuje raznega blaga, kakor oves in drugo. Posluževal se je ves čas pri trgovcu, ki je pristal klerikalno-„Goričanske“ bande. Ako bi bila „Soča“ le enkrat zinila, bi ta mož moral malone zapreti svojo trgovino, ker ima 99% odjemalcev iz čiste narodno-napredne stranke. Toda nikdo ni ganil s prstom proti njemu! — Ta trgovec je pa zagrešil velik „zločin“ proti klerikalni disciplini v bojkotu naprednjakov, t. j. dal je oglas v znano knjigo „Trgovskega in obrtnega društva“. To je zadoščalo, da ga je Hrovatin zapustil na ostentativen na-

čin: in od takrat kupuje za svojo tovarno vse pri Lahnu.

Na tako impertinenco bi nasi krčmarji tudi prav nič ne zagrešili, ako bi ga zalovili, ko jim zopet pripelje sodovkov... Ako mu njegova „katoliška vest“ nič ne očita, ko izde- luje sodovko iz laskega blaga, ne more nič očitati tudi naprednjakom, ako kupijo sodovko naravnost iz laske tovarne!

Eto, kakó daleč bi prisli, ako bi začeli tudi naprednjaki — bojkot klerikalnih huj- skačev.

Laška uljudnost. — Včeraj je postal neki slovenski obrtnik na dvorišče v Venuti- jevi hiši v Rastelu svojega učenca po vodo. Slučajno je bil tam navzoč sam Venuti, ki je vprašal dečka, za koga bo vodo. Ko je to povedal, ga je tiral ven, češ, ker je za „sklava“, naj gre na vodnjak po njo.

Tak človek je ta ljubeznivi Venuti in tako uljudno se obnaša ta sin „avite col- ture“! Slovenski groši mu pa le diš. Ta Venuti ima prodajalnico v Solkanu, zato ga Solkanecem najtopleje priporočamo.

Izpred sodnije. — V ponedeljek je stal pred tukajšjo okrožno sodnijo trgovec z lepoticjem in sličnim blagom Beltram na Korsu, obtožen samozakrivljene krive in go- ljušije. Zadnje obtožbe je bil oproščen, pač pa radi zakrivljene krive obsojen na 10 me- secev ječe. Kazen je tako visoka radi tega, ker Beltram je bil že dvakrat kaznovan radi takega pregresa.

Dne 26. novembra lani je bil nastal v Ronkah pretep, v katerem je bil ranjen na levi nogi delavec Viktor Kojdes. Kot storilca je navedel nekega Jos. Furlana-Vizintina. Tega je obsodila sodnija v Trzinu na 5 dni zapora. Vložil je vtok, in pri drugi obravnavi v drugi instanci je predložil Kojdes sprice- valo, da vsled rane ni mogel delati 3 tedne. V ponedeljek je bila nova obravnavna, pri kateri pa je bi Furlan oproščen, ker se mu ni moglo dokazati, da bi bil on ranil Kojdesa.

18-letni kočijaž Jos. Job iz Červinjana je bil ukradel vdovi Drossijevi 296 K, čez dva meseca potem 60 K. Pred sodnijo je priznal tatvino ter bil obsojen na 5 mesecev ječe. Potem ga denejo pod policijsko nad- zorstvo.

Utonila v Soči. — V torek popoldne je utonila v Soči v bližini železniskega mosta čez reko pri Zagradu 54 let stara Elizabeta Pilati. Šla je po vodi, da bi nabrala nekaj kuriva, kakoršno prinasa Soča seboj. Ko je priplavala proti njej nekaj vejčevja, je hotela isto prijeli, ali se je zamešala njej med oblake, vsled česar je zgubila ravnotežje ter padla v vodo. Soča jo je odnesla do mosta ter tam ustavila mrtvo. Iz vode so jo na to potegnili takoj. Zapustila je za delo nesposobnega moža ter 10 nepreskrbljenih otrok v največji revščini.

Cigančka, ki je utonil v Soči, so našli v torek popoldne v Straticah. Preiskal je truplo dr. Pitamic, na kar so isto nesli po- kopat. Ciganček se je pisal Josip Uziari.

Telovadno društvo „Goriški Sokol“ priredi v nedeljo dne 22. t. m. koncert s telovadbo na Caltarinijevem vrtu na Go- riščeku. Vspored obsega petje, tamburanje in telovadbo.

Pričetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 40 vinarjev.

Pevsko društvo „Nabrežina“ vabi vse ude, kakor tudi prijatelje petja, k za- bavnemu popoldnevnu na nedeljo dne 29. t. m. v prostore g. Ivana Grudna. Posebnih vabil se ne razposlje.

Nadalje je sklenilo društvo, prirediti na dan 8. in 9. septembra slavnost razvija družbene zastave. Toliko daje to društvo na znanje vsem bratskim društvom.

Listnica. — G. I. B. v S. Žal, da je dopis došel prepozno. Da ste ga poslali pre- tekli teden, bi ga bili priobčili radi, sedaj pa je prepozno. Prosimo o priliki kaj drugega. Zdravil!

Razgled po svetu.

Češki deželni zbor. — Čujejo se gla- sovi, da češki deželni zbor bi bil sklican septembra, in sicer bi mu predložila vlada načrte o jezikovnem vprašanju in o spre- membi volilnega reda. Državni zbor bi se sešel potem oktobra meseca.

O položaju. — Sedaj je predmet raz- govorom o položaju okolnosti, da je bival Körber pri cesarju v Ischlu. Sodi se, da je stavlil nove predloge, kako rešiti krizo. Govoré zopet o poskusih Körberja za sporazumljenje med Nemci, z vso sigurnostjo pa tudi trdè, da na oktroiranje kake reči ni misliti, mar- več da bo državni zbor zopet sklican na jes- sen. Potem pa bodo sodili dalje, kakor se drz. zbor obnese.

Istrski deželni zbor je sklican na dan 23. julija t. l. to je na prihodnji ponedeljek, kakor ukazuje cesarski patent z dne 16. t. m., kateri je priobčilo uradno časopisje.

Častni dar Prage Parizu. — Dne 15. t. m. je došla v Pariz deputacija iz Prage, da pokloni glavnemu francoskemu mestu častni dar Prage. Častni dar obstoja iz 12 akvarelnih slik, koje predocujejo lepoto Prage in nekaterih drugih znamenitejših čeških mest, in iz adrese v češkem in francoskem jeziku, krasno izdelane in podpisane od celega praškega zastopstva. Adresa in akvarelne slike se nahajajo v krasni šatulji, ki je okra- šena z dragimi kamni.

Koliko je stala „obstruktivska noč“

8. junija? — Znano je, da so izjavili češki poslanci ravnatelju pisarne drž. zbora Bauer-Bargery, da so pripravljene poplačati škodo, ki so jo napravili z obstrukcijo v noči 8. junija v drž. zborni dvorani. Kakor javlja iz Prage, je dobil sedaj podpredsednik mladocškega kluba dr. Pacak račun o škodi, ki so jo napravili češki poslanci v omenjeni noči. Skupna škoda znaša 567 K in 80 vi- narjev in sicer: tiskarska dela 555 K, limar- ska dela 450 K, za jeden srebrni alpaca- kozarec 230 K, in za časnikarska stojala 6 K. „Narodni Listy“ pravijo, da popravijo češki poslanci ravno tako hitro škodo, kakor so hitro in odločno izvedli obstrukcijo v oni noči!

Rusija. — Iz Petrograda javljajo, da se siri v tamošnjih diplomatskih krogih glas, da bo grof Lamsdorff za stalno imenovan ministrom zunanjih poslov, poslanih v Tokiu, Izvolskij, pa njegovim namestnikom.

Francoska narodna slavnost. — Preteklo soboto so proslavljali v Parizu z običajnim republikanskim sijajem veliko na- rodno slavnost zavzetja bastije. Slavnost se je vršila skoro vseskozi mirno, ker niso hoteli nacionalisti izzivati. Na Longsampu je definivalo pred Loubetom vojaštvo. Po defi- lovanju vojaštva, koje je občinstvo burno pozdravljalo, se je povrnil predsednik Loubet v Elysee; na potu so mu mnogobrojne mno- žice prirejale srčne ovacije.

Nekatero osebo pa, ki so klicale „doli z Loubetom“, so zaprl. V bližini mesta, kjer je deflovalo vojaštvo, so se spopadli na- cionalisti in socialisti; pri praski so bile 3 osebe ranjene. Redarstvo je zaprla nekoliko razgrajčev. Po svečanosti je pisal Loubet vojnemu ministru Andréu pismo, v kojem pravi, da je deflovanje dokazalo, da se ne more zeleti boljsega gledé naobrazbe, disci- pline in navdušenosti vojakov.

Vojna na Kitajskem. — Sedaj je izključen vsaki dvom o tem, da je v Pekingu izveden zločin proti mednarodnemu pravu kakor ga sličnega ne pozna zgodovina clo- vstva. Vesti iz raznih kitajskih virov, ki so zadnje dni prihajale v Evropo, skoro so- glasno javljajo, da je krvoželjni princ Tuan z veliko silo in velikim naporom oblegal anglesko poslanstvo, v koje so se zatekli vsi člani ostalih poslanstev in precejšnje število drugih Evropejcev, ter da so izmučeni branitelji, ko jim je posla streljivo, storili grozovito smrt. Tako se je naposled vendar zgodilo, kar je drhtečim srcem pričakovala vsa Evropa, ki se ni mogla za časa zjediniti, da bi priskočila nesrečnikom v Pekingu z zadostno vojaško močjo na pomoč, in tako svetovna zgodovina lahko zabeleži se ne zabeležen, krut, krvav dogodiljaj: umor vseh diplomatskih zastopnikov, s kojimi so morali deliti isto žalostno usodo tudi vsi njihovi dragi, žene, otroci, sorodniki. Pojednosto o tem krvavem čelu manjkajo, toda došle so tako jasne vesti, da ne pripuste nikake nade, da bi bili Evropejci v Pekingu še živi. Ka- teri dan se je izvršil zločin ni znano, (najbrže 7. t. m.), toda da se je izvršil, o tem ni dvoma, ker sami kitajski krogi, ki so toliko časa zatajevali resnico, niso mogli dje časa varati Evropo, ter so priznali, da so zastop- niki kulturnega sveta, naenjajoči se v ne- varnosti se vedno pomoči, poginili.

Kri teh mučenikov kliče za osveto in zahteva zadoščenja, tem bolj, ker si Evropa pri ogromnih masah kitajskega prebivalstva ne bode mogla zadobiti ugleda, ako si ne poiste zadoščenja za nečuteni atentat bar- barskega ljudstva na mejnarno pravo. Na koga pa pade odgovornost za ta barbarski čin? Vesti javljajo, da so kitajske čete pod princem Cingom branile Evropejce proti fanatiziranim tolpam princa Tunga, ter da je pri tem jeden Cingov general padel, sam Cing pa bil nevarno ranjen ali pa srečno zadnji hip pobegnil. Ako je temu tako, potem je kitajska državna oblast s svoje strani izvršila svojo dolžnost proti zunanjim posla- nikom. Kdo pa ima sedaj najvišjo državno oblast? Do danes tega v Evropi nikdo ne vé, in tudi Japan, ki je najbližji krvavemu pozorišču in ki ima na Kitajskem mnogo svojih podanikov, ki bi ga lahko o tem obve- stili, ne ve ničesar. Plamen prevrata in nereda, ki je švignil na Kitajskem, in ki se hrani z brezprimernim fanatizmom, zahteva, neštete žrtve ne samo med Evropejci ampak tudi med kitajskim prebivalstvom krščanske vere.

Ta plamen ni omejen samo na Peking, temveč se razširja skoraj po celi Kitajski in je Evropa po zvezi z ostalim kulturnim svetom ne samo radi svojih dosedanjih mu- čenikov marveč tudi radi svojih bodočih interesov pozvana, da ta plamen na Ki- tajskem po mogočnosti čim preje pogasi, ter da se napravi red in uredi državo, ki bo jamčila, da se slični dogodiljai ne po- nové. To bode seveda zahtevalo veliko žrtev, ker so se vevlasti iz sedanjih dogodkov lahko prepričale, da Kitajska ni še mrlic, kojega obleka se sme deliti po volji in brez nevarnosti. — Sedaj pa nekoliko podro- bnostij izza strašnega klanja. — Dne 25. junija so se zatekli vsi Evropejci v poslopje angleskega poslanstva, ki je največje in najsolidnejše od drugih. Poslopje stoji na samotnem kraju, toda v bližini je monumen- talen 15—20 in visok zid, ki se vleče okolu notranjega tartarskega mesta. Na tem zidu se lahko manevrira s topovi in je princ Tuan

s tega zidu tudi streljal s topovi na oble- gance, ki niso imeli nikakih sredstev, da bi se mogli uspešno braniti nasprotnikovih krogelj. Poslanstvo so branili poslaniki, njihovi tajniki in vojski oddelki različnih držav, broječi skupno 450—500 mož. Možki niso bili vsi oboroženi, ali pa ne zadostno. Od vojskih oddelkov je imel vsaki mož svojo navadno porcijo streljiva, rezervne municije niso, vzeli s seboj, ker niso mislili, da se položaj tako poostri. Tudi jedila ni bilo mnogo, in kar ga je bilo, se ni delilo racionarno — v nadi, da jih reši Seymour- urjeva ekspedicija. Se-le, ko so izvedeli, da se je Seymour vrnil, in so izgubili vsako upanje na pomoč od zunaj, so začeli deliti zmanjšane porcije jedi in streljiva. — Med tem so odbili obleganci vse sovražne napade, čeravno poslopje ni bilo sposobno za mo- derno obleganje. Kaj so obleganci prestali fizično in moralno, se ne da popisati.

Kakor javlja vest, koji pa ne gre po- sebna vera, zalagali so Evropejce z živežem njim prijazni Kitajci. — 6. t. m. so sklenili obleganci splošen izpad, da bi prodrli skozi sovražnikove vrste in si napravili pot za beg. Izpad se jim ni posrečil, vendar so usmrtili blizu stotine Kitajcev. Toda to usmrčenje je še podvojilo zdvajnost oblegovalcev. Precej po izpadu je postavil princ Tuan še neko- liko topov na omenjeni zid in začel strašno streljati na oblegance. Žene in otroci so grozno trpeli vsled granatnih strelcev. Stre- ljanje je trajalo celo noč; oblegovalci so razstrelili zid in napravili veliko odprtino, skozi katero so pozneje vdrl v poslopje. Proti jutru je poslo oblegancem streljivo, kar so Kitajci dobro vedeli. Zato so tudi 7. t. m. skupno naskočili poslopje, toda obleganci so jih zopet odbili. Princ Tuan je navduše- val svoje za novi napad, med tem pa ga je napadel princ Čing, ki je Evropejcem prija- zen, in general Uang-Ueng-Ciao. Kakor že omenjeno, je bil prvi ali ranjen ali se je rešil; drugi je padel. Tuan je pogal te čete, kar jih ni prestopilo na njegovo stran, nazaj in dobil se novih močij. Skupno so potem vdrl čez razvaline v notranje prostore in na Evropejce. Kar se je sedaj zgodilo, ni mogoče opisati. Omenimo samo, da so po- ginili vsi med strašnimi mukami. Da ne bi padle žene in otroci tujece v roke razbojni- kov, so jih isti sami ustrelili. Ko so bokserji vse pomorili, so se vrgli na mrlice in jih razmearili in oskrnili. — Okolu Tienčina se bijejo še vedno hudi boji. Dne 12. t. m. so vse mejnarodne čete skupno naskočile mesto. Iz 42 topov so streljali v mesto ter mu prizadeli veliko škodo. Cele skupine lis so zgorele.

Istčasno so Rusi, broječi 1500 mož naskočili kitajske pozicije na vshodu mesta, zapodili Kitajce in zavzeli se nekatere druge trdnjave, katere so Kitajci v naglici napra- vili. Tudi so si druge čete po trdnjem, do- sedaj najhujšem boju zopet priborili arzenal. Ko so si mejnarodne čete tako osvojile vse kitajske pozicije, so skupno napadli mesto in je zavzeli. Izgube mej mrtvimi in ranjenimi znašajo blizu 800 mož. — Z velikim veseljem poročajo laški listi, da ni bil ranjen pri tem napadu noben laški vojak. To tudi ni bilo mogoče, ker se „mostrji soldati“, kakor jih imenuje „Friuli“, sploh niso udeležili napada.

Kitajska je baje napovedala Rusiji vojno. Položaj v Mandžuriji je jako rešen, skoraj vse železniske postaje vzhodne sibirske že- leznice so bokserji baje zažgali. Bokserjev je v Mandžuriji raztresenih okoli 40000. Rusija pošlje pomoč v iste kraje.

V London je došla vest, da se nahaja 40 milj od Šankaja 100000 Kitajcev, ki na- meravajo iti proti istemu. — Zavezniki so izgubili v bojih okolu Tienčina z dne 14. t. m. 460 mož, mrtvih in ranjenih. Mesto hočejo demolirati, čemur pa odsvetujejo vevlasti, ker bi se s tem velikansko škodilo trgovini, tako evropski, kakor kitajski. — Rusija se je baje odločila za soglasno sodelovanje z drugimi vevlastmi. — Mac Kinley pošlje na Kitajsko na lastno odgovornost 15000 mož. — Z Bruselja poročajo danes zopet, da bi bili živi še vsi Evropejci v Pekingu pod varstvom princa Činga v njegovi pa- laci (?!) Princ Tuan je spraval pod orožje okoli 950.000 ljudij. Japoncev je na Kitajskem doslej 23.000.

Poslano.*)

V cenj. listu „Soča“ z dne 10. julija t. l. št. 79. na tretji strani se je poročalo o mojem imenovanju c. kr. davčnim kontrol- lorjem v Cerknem in se dostavilo, da ne znam slovenščine, ali da sem prav strasten in fa- natičen Lah.

Celo poročilo pa je, kar tiče popisa moje osebe, neresnično.

Če sem po rodu Lah, ni se to po- sledica, da sem strasten in fanatičen. Slo- vencem in slovenšini priznavam tiste pravice, katere so po zakonih vsem avstrijskim državljanom zagotovljene.

Nisem napravil izpita iz slovenščine, a čeravno sem laško vzgojen, se vendar rad vadim in učim slovenskega jezika; vsled tega — in to je bilo tudi ravno vzrok in pravi povod, da sem prosil za službo kontrolorja v Cerknem.

Dalje prinaša dotično poročilo še po- sebno interesantno vest, da sem, ko sem zvedel za imenovanje vskliknil „andaremo fra i orsi per cacciarli“.

Ne tajim, da se je govorilo pri neki priliki o lovu; a način, kakor je tam po- ročano, je vse le gola izmišljotina, ki se je ro- dila v bogatih fantazijah kakega prenapeteža ali pa v glavi kake hudobne domišljave osebe.

Sploh pa do sedaj, kjer in koder sem služboval, bodisi v slovenskih ali pa v hrvat- skih okrajih, nisem nikoli dajal povoda pri- tožbam, in upam, da ostanem dosleden temu principu — vsaj najboljše voljo imam — tudi v popolnoma slovenskem okraju Cerk- ljanskem.

Zagotavljeva Vas, gospod urednik, mo- jega odličnega spostovanja vdani

Zucco,

c. k. davčni kontrolor v Cerknem.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon. Op. uređ.

Narodno gospodarstvo.

Socijalni muzej. — „Že spet! Sami muzeji!“ Tako vzdihne, prečitavši naslov te-le notice, marsikak marljiv čitatelj. Kaj ne, kaj imamo vse na tem božjem svetu? Koliko muzejev, koliko najrazličnejših naprav, insti- tucij, itd.! Koliko muzejev poznamo? Na- vadni muzej, kjer so razstavljene znamenite stare iznajdbe, stari ostanki najrazličnejših stvari, nasopane živali in zverine vseh vrst, kameni itd., tak navadni muzej lahko pozna vsah najbolj priprosti človek, samo če je bil le enkrat v glavnem mestu rodne dežele. Takl navadni muzeji so odprti ob nedeljah popol- noma zastoj za širše občinstvo. O obrtnem muzeju smo pa v „Soci“ že dokaj govo- rili in razpravljali. K razpravam nam je dalo povod „Trgovsko in obrtno društvo za Go- riško“, ki je sklenilo, da ustanovi v Gorici obrtni muzej. Mej obrtnimi muzeji imamo še umetniško - obrtni muzej, tehnološki itd. Dalje obstajajo trgovski muzeji, katere smo našim čitateljem tudi razložili ob priliki, ko smo dobili vest, da v mestu Olomouc, ki ima mnogo podobnostij z našo Gorico, ustanove ondotni Čehi češki trgovski muzej. Potem smo tudi povedali, da imajo Čehi v Pragi trgovski muzej, katerega obširno delavnost smo pohvalno omenili.

Seveda nismo izgubili lepe prilike, nam- reč, ko je komitè za ustanovitev trgovskega muzeja v Hodinu, obstavajoč iz moravsko- slovaških akademikov, ki so združeni v fer- ljalnih dijaških društvih „Mojmir“, „Kollár“, „Slovac“, „Akad. odbor Matice Hodoninske“ in „Detvan“ poslal mej svet vest, da se usta- novi v Hodoninu trgovski muzej, da bi ne opo- zorili zopet na to lepo institucijo. In sedaj zopet — socijalni muzej!

Kaj vendar mislite: Kje? I, no — v Parizu. Časopisi namreč poročajo, da naj si obiskovalci pariske razstave, ki je tudi prav- zaprav velikanski muzej najrazličnejših stvari, pazorno ogledajo pariski socijalni muzej, ki je za vzor onim socijalnim muzejem, katere se namerava ustanoviti, eventualno, kateri se že ustanavljajo v Berlinu, Amsterdamu in na Dunaju. Da pa bomo videli, kaj in kakšen je ta socijalni muzej, pogledjmo ga malo.

Njegov prvi početek je bil pravzaprav že v socijalno - gospodarskem oddelku sve- tovine pariske razstave l. 1889. V sedanji svoji podobi in pravi je pa še-le od l. 1894. Velike zasluge ima za ta muzej grof Cham- brun. Kakor vidite, ima ta socijalni muzej za seboj že petletno dobo delovanja.

Svrha njegova je: seznanjevati se z vsem, kar je le količkar v sorodu z najraz- ličnejšimi socijalnimi institucijami, ki pa dviga delavstvo pravno in gnotno; vsa vprašanja, politika in pa naboženska, so izobčena. So- cijalni muzej ima obsežno knjižnico in stro- kovno čitalnico, ima v mnogih deželah in državah svoje poročevalce. Važna vprašanja in znamenite socijalne pojave daje studirati na mestu. Kjer se n. pr. kaj socijalno zna- menitega stori, pošlje muzej svojega poro- čevalca, da temeljito prouči reč in potem poroča o njej. Izdaja samostojne publikacije, spadajoče v delokrog njegov, prireja preda- vanja in razstave, razpisuje častne cene za najlepše spise socijalno-politiškega obsega.

Daje tudi ustno in pismeno vsakomur informacije spadajoče v delokrog socijalnega muzeja. Razdeljen je v sedem oddelkov s posebnimi odbori, ki so sestavljeni iz od- ličnih strokovnjakov. Oddelki so za poljsko gospodarstvo, za delavsko in društveno orga- nizacijo, za delavsko zavarovanje, za dobro- delne ustanove, za pravne stvari, za ankete, studiranje, znanstvene ekspedicije in za zveze z učenimi in drugimi društvi.

Kakor razvidno, delokrog socijalnega muzeja je zelo obširen in prav velike važ- nosti. Ako se na Dunaju, kakor se poroča, res ustanovi socijalni muzej, bo to prav lep napredek. Seveda se ne bo smel tak zvreči v brezpomembno institucijo, kakor se je tzv. „avstrijski delavski svet“, ki bi sedaj v socijalnem življenju Avstrije imel precej pomena, če bi bil sam malo demokratičen, ali ni; v avstrijskem delavskem svetu nimajo prave in odločilne besede zastopniki delav- cev, temveč z zastopniki ministerstev zastop- niki buržoazije!

Kako je Nemčija založena s stro- kovnim šolstvom, nam dokazujejo številke, katere posnemamo iz „Brl. Tgblt.“ V Nemčiji je 9 tehnik z 11000 slušatelji, 850 profesorji in docenti, za katere je treba na leto 6 milj. mark. Vseučilišč pa je 22, mej njimi 2

nepopolne. Profesorjev za 32.000 slušateljev je 2500. Nemčija izdruže dalje 18 strokovnih vseučilišč (rudniških akademij, gospodarskih in gozdarskih), na katerih uči 3500 študentov 350 učiteljskih sil. Iz tega je videti, da se v Nemčiji izobražuje na 49 visokih solah nad 46.000 mladeničev. Na leto stanejo te sole nad 32 milijonov mark. K tem visokim solam spadajo pa še trgovska vseučilišča v Lipskem, Aachen, Freiburku in Frankfurtu kot popolniten tamonjih visokih sol. Kako je pa razširjeno strokovno srednješolstvo, nam kažejo zopet številke, ki pa niso prav zelo natančne, kajti pri taki množici kaj takega ni mogoče. Pri vsem tem pa še nemško strokovno srednješolstvo ni enotno organizirano. Obrtnih in trgovskih srednjih in nadaljevalnih sol je v Nemčiji 14.804, v katerih se uči 624.132 dijakov. Za obrtno in trgovsko izobrazbo je v letu 1899. dalo Prusko 4.991.735 mark, Saska 1.672.824, Badensko 522.374 mark itd. Badensko je prav napredna deželica; za izobrazbo žen v ročnih delih in domačem gospodarstvu daje po 17.200 mark.

Kdor že samo to-le strokovno šolstvo primerja z našim, vidi, kako smo se daleč za Nemčijo. Nemčija postaja prva industrijska država, z vspehom tekmuje z Anglijo na svetovnem trgu. Kako to, saj Nemci vendar niso ljudje iz drugačne snovi ustvarjeni kot mi v Avstriji? Za ves svoj razvoj se ima Nemčija v prvi vrsti zahvaliti svojim izbornim in mnogim solam. Ljudskih sol je v Nemčiji nad 59.300, v katerih poučuje 137.500 učiteljskih moči nad 8.660.000 otrok. Učiteljskih zavodov je v Nemčiji 188, z 2000 učitelji, 18.900 učenci in samo 2100 učenkami. Srednjih sol (gimnazij in realk) je v Nemčiji 1108, v katerih dobiva poduka 288.000 dijakov. Pa naj te številke že zadostujejo, da se vidi: kako zelo se Nemci v Nemčiji brigajo za šolstvo, za odgoj mladosti. Neki slavni nemški vojskovodja je rekel nekoč: nemški „solmašter“ je zmaga! —

Te-le vrstice naj bodo priporočene v čitanje vsem onim, ki ne vedo še, da je dobra vzgoja jedna izmed glavnih podlag blagostanju. Oni denar, ki se ga porabi v svrhu šolstva, ta ni vsejan na skalo, temveč se tisočkrat in tisočkrat poplača. Primer: Nemčija in njeno stališče na svetovnem trgu.

Poročilo ravnateljstva „Trgovsko-obrtno zadruga“ v Gorici z neomejenim jamstvom za opravičilni mesec junij 1900.

1. Število zadržnikov dne 1. junija 1900.	1552
Naraslo tekom meseca za	8
Padlo tekom meseca	2
Štev. zadržnikov dne 1. julija 1900. je znašalo	1558
2. Število deležev dne 1. junija	3084
Priraslo deležev tekom meseca	28
Odpadlo	2
Število deležev dne 1. julija znašalo je	3110
3. Svota vplačanih deležev do 1. junija	283366-18
izplačanih tekom meseca	12750-66
Svota vplačanih deležev dne 1. julija	295861-84
Svota podpisanih deležev po 300 kron dne 1. julija	933000-—
4. Predumov je bilo izplačanih do 1. junija	681742-85
Priraslo tekom meseca	31102-72
Odpadlo	15378-10
Števje predumov dne 1. julija	697467-47
5. Dopolnilni zaklad je znašal 1. junija	65253-48
Tekom meseca se je doplačalo	8282-20
Stanje dopolnilnega zaklada dne 1. julija	68535-68
6. Do konca meseca prosilo je 1656 prositeljev za predjume v znesku	1301123-16
Dovolilo se je v znesku	998327-43
izplačalo	945002-81
7. Hranilne vloge so znašale dne 1. junija	247231-92
Vložilo se je tekom meseca	17093-—
Izplačalo	10032-17
Stanje hranilnih vlog dne 1. julija	254342-75
8. Gotovine dne 1. junija	2916-30
Svota prejemkov tekom meseca	84263-10
izdatkov	80201-92
Saldo v blagajnici dne 1. julija	6977-48
9. Denarnega prometa blagajnice v mesecu juniju	164465-02
Lastna glavnica v vplačanih deležih	295861-84
Zaupana glavnica v hranilnih vlogah	254342-75
Razmerje	29:25
Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. — Predjumi se vračajo v enem ali več tedenskih obrokih z obrestmi vred po dogovoru. Posojila na krajši čas na menjico se obrestujejo po dogovoru. — Seja ravnateljstva je vsak petek ob šestih uri zvečer.	
Uradne ure so od 9. do 12. dopoldne in od 3 do 4. popoldne vsaki dan.	

Mirodilnica (drogerija)

A. JERETIČ

(prej B. Poniž)

Tržna ulica, pri sadnem trgu.

V zalogi se vdobiva po skromnih cenah:

Barve suhe in oljnate (proste in v škafah), pokosti (lake), zamazka (kit), klej (lim), karbolinoj, tinta; cement; čopiči, ščetni, šablone; zamazki, gobe, milo; bencina, sveče, užigalice, petrolej; spirital, gelatina, vinska kislina; žveplo, vitrijol; cevi iz kavčuka, galoše; razne soli, olja in esence, kitova mast, (štokfižavo olje), zdravilna zelišča; čaj, med, mineralne vode; cedike (gome), cerkveno kadilo in kot primese dišeči storaks; razna čistila, gladila in mazila (kot smirek, steklen papir, votliči, kolamaz itd.); prepase za kilo, obveze in druge kirurške oprave; pogača za pse, fosforno-kislo apno (Futterkalk); lepodišeče blago (parfumerije); potrebščine za fotografijo itd.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

100 do 300 gl. mesečno

lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavnica in ni nikakoli nevarnost. Ponudbe pod Ludwig Österreich, VIII Deutsche gasse 8 Budapest.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

KAVA

DRUŽBE

SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI

Ivarina je najboljša cikorija.

ZALOGA

PRI
IV. JEBAČINU
V LJUBLJANI.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si usiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobavi kavi, to je cikorija ali: „Kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: IVANU JEBAČINU v Ljubljani.

Gimnazijski konvikt
Benediktinskega zavoda v Sv. Pavlu na Koroškem.

Penzija za semester 280 kron.

Javna višja gimnazija.

Prospekte se lahko zahteva od predstojništva konvikta.
Termin za vsprejeme izpite je: 15. julij in 17. september.

Ustanovljena
1. 1891.

Odlikovana
1. 1894.

Odlikovana tovarna vsakovrstnega

POHIŠTVA

Ivan Doljak v Solkanu

pri Gorici

V lastni hiši. ————— Lastne žage.

ZALOGA

vsakovrstnega pohištva, kompletnih spalnic, jedilnic in sprejemnic, od najnavadnejšega do najfinejšega sloga; vsakovrstnih slik, zreal, okvirjev in stolic, kakor tudi vseh tapetarskih izdelkov.

Zaloga vsakovrstnih desk mehkega in trdega lesa; velika izbirtka obkladkov (remeša) in strugarskih izdelkov, kakor tudi vseh k mizarski, strugarski in tapetarski stroki spadajočih potrebščin.

Blago se razpošilja na vse kraje prosto postaja Gorica. Jamči se za točno in solidno postrežbo.

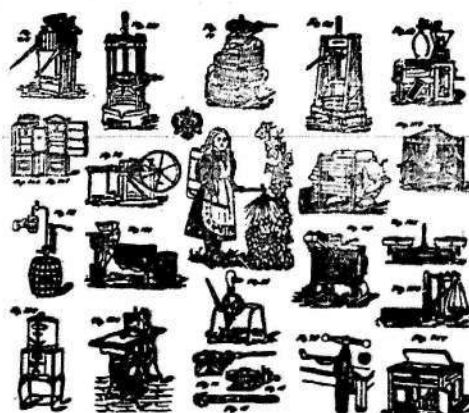
Nikaka skrivnost ni več

da si vsakdo sam doma napravi brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov likerjev: Tropinovec, Absinc, Vermut, Ruski pelinovec, Češki liker, Kimel po 80 kr.; Silvovec, Rum, Česnjevec, Alaš, Alpski liker po 85 kr. in Konjak, Benediktinec, Chartreuse, Pilzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali po poštni nakaznici; po poštne povzetju 10 kr. več.

Vsaki pošiljatelj pridenem navodilo, kako se napravi liker. Preprodajalcem, če naročijo več blaga, mnogo ceneje.

Anton Rukavina

Trst — Via Belvedere šte. 23.

Ivan Schindler
Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-italijanskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod

Ugodni pogoji plačevanja. Za realno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

c. kr. privileg. lastnik.

Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštelja št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posojilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohištvene, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico
izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.